

[Αρχική Σελίδα](#) > ... > [Οικογενειακά Και Κληρονομικά Θέματα](#) > [Γονική Μέριμνα - Επιμέλεια Των Παιδιών Και Δικαίωμα Επικοινωνίας](#) > [Italy](#)

Γονική μέριμνα - επιμέλεια των παιδιών και δικαίωμα επικοινωνίας

Περιεχόμενο που παρέχεται από

European Judicial Network
(in civil and commercial matters)

1 Τι σημαίνει πρακτικά η έννοια «γονική μέριμνα»; Ποια τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις του έχοντος τη γονική μέριμνα;

Στο ιταλικό δίκαιο, ο όρος «γονική εξουσία» (potestà genitoriale) αντικαταστάθηκε από τον όρο «γονική μέριμνα» (responsabilità genitoriale) δυνάμει του νόμου αριθ. 219/2012, ο οποίος μεταρρύθμισε τις σχέσεις μεταξύ γονέων και τέκνων, και του νομοθετικού διατάγματος αριθ. 154/2013, του οποίου οι διατάξεις τέθηκαν σε ισχύ στις 7 Φεβρουαρίου 2014.

Ως γονική μέριμνα νοείται το καθήκον διατροφής, ανατροφής, εκπαίδευσης και παροχής ηθικής υποστήριξης στα τέκνα, λαμβανομένων δεόντως υπόψη των ικανοτήτων, των κλίσεων και των προσδοκιών τους.

Τα τέκνα έχουν το δικαίωμα να διατηρούν ισορροπημένη και αδιάλειπτη σχέση και με τους δύο γονείς, να λαμβάνουν φροντίδα, να ανατρέφονται, να εκπαιδεύονται και να στηρίζονται ηθικά από καθέναν εξ αυτών και να διατηρούν ουσιαστικές σχέσεις με τους ανιόντες και τους συγγενείς κάθε γονέα.

Και τα τέκνα έχουν ορισμένα καθήκοντα: να σέβονται τους γονείς τους και να συμβάλλουν στη συντήρηση της οικογένειας για όσο διάστημα διαμένουν εντός της οικογένειας.

2 Γενικώς, ποιος έχει τη γονική μέριμνα ενός τέκνου;

Η γονική μέριμνα απορρέει απευθείας από τον νόμο όταν οι γονείς είναι έγγαμο ζευγάρι. Σ' αυτή την περίπτωση, και οι δύο γονείς ασκούν τη γονική μέριμνα των τέκνων τους.

Εάν οι γονείς δεν έχουν συνάψει γάμο, τη γονική μέριμνα ασκεί ο γονέας που έχει αναγνωρίσει το τέκνο. Εάν και οι δύο γονείς έχουν αναγνωρίσει το τέκνο, ασκούν και οι δύο τη γονική μέριμνα αυτού, ωσάν να ήταν έγγαμοι. Εάν οι γονείς δεν είναι έγγαμοι και δεν έχουν αναγνωρίσει ταυτόχρονα το τέκνο, δεν επιτρέπεται δεύτερη αναγνώριση χωρίς τη συναίνεση του γονέα ο οποίος έχει ήδη προβεί στην αναγνώριση. Χωρίς τη συναίνεση αυτή, πρέπει να υποβληθεί αίτηση στο δικαστήριο για την αναγνώριση της ύπαρξης σχέσης γονέα και τέκνου.

Η γονική μέριμνα πρέπει να ασκείται από τους γονείς με κοινή συμφωνία, αφού ληφθούν υπόψη οι ικανότητες, οι φυσικές κλίσεις και οι προσδοκίες του τέκνου. Ιδίως, οι γονείς πρέπει να καθορίσουν τον τόπο συνήθους διαμονής του τέκνου τους με κοινή συμφωνία.

3 Εάν οι γονείς δεν είναι σε θέση ή δεν επιθυμούν να ασκούν τη γονική μέριμνα, μπορεί να την ασκεί κάποιος άλλος;

Εάν το τέκνο στερείται προσωρινά του κατάλληλου οικογενειακού περιβάλλοντος, γίνονται ενέργειες για να τοποθετηθεί σε ανάδοχη οικογένεια.

Επιπλέον, όταν οι γονείς δεν είναι επαρκώς ικανοί να φροντίζουν την ανατροφή των τέκνων τους, για παράδειγμα όταν η σχέση τους είναι εξαιρετικά συγκρουσιακή και επηρεάζει την ασφαλή ανάπτυξη του παιδιού, τα δικαστήρια συχνά απονέμουν την επιμέλεια στις κοινωνικές υπηρεσίες του τόπου κατοικίας της οικογένειας. Συνήθως αυτό συνεπάγεται περιορισμούς στην άσκηση της γονικής μέριμνας: κατά κανόνα, οι αποφάσεις για την υγεία, την εκπαίδευση και την ανατροφή του τέκνου λαμβάνονται από τις κοινωνικές υπηρεσίες του τόπου κατοικίας της οικογένειας. Σ' αυτή την περίπτωση, το τέκνο συνήθως εξακολουθεί να διαμένει και με τους δύο γονείς του ή με τον έναν γονέα. Σε σοβαρότερες περιπτώσεις, το δικαστήριο διατάσσει την απομάκρυνση του τέκνου από την οικογενειακή εστία.

Εάν ένας γονέας αθετήσει ή αμελήσει τα καθήκοντά του ή κάνει κατάχρηση των συναφών εξουσιών, με αποτέλεσμα να προκληθεί σημαντική βλάβη στο τέκνο, το δικαστήριο μπορεί να αφαιρέσει τη γονική μέριμνα από τον εν λόγω γονέα.

Εάν και οι δύο γονείς έχουν αποβιώσει ή έχει ανακληθεί η γονική τους μέριμνα ή δεν είναι σε θέση να ασκούν τη γονική μέριμνα για οποιονδήποτε άλλον λόγο, διορίζεται επίτροπος. Ο επίτροπος φροντίζει το τέκνο, το εκπροσωπεί νόμιμα σε όλες τις αστικές διαδικασίες και διαχειρίζεται τα περιουσιακά του στοιχεία.

Ο Αστικός Κώδικας προβλέπει επίσης τη δυνατότητα διορισμού ειδικού επιτρόπου από το δικαστήριο όταν και οι δύο γονείς δεν μπορούν ή δεν είναι πρόθυμοι —ή όταν ο γονέας που ασκεί την αποκλειστική γονική μέριμνα δεν είναι σε θέση ή δεν είναι πρόθυμος— να διεξαγάγουν μία ή περισσότερες πράξεις προς όφελος του τέκνου πέραν όσων άπτονται της συνήθους διαχείρισης. Σ' αυτή την περίπτωση, ο ειδικός επίτροπος εξουσιοδοτείται να διενεργεί τις εν λόγω πράξεις.

4 Σε περίπτωση διαζυγίου ή διακοπής της έγγαμης συμβίωσης, με ποιον τρόπο γίνεται η ρύθμιση της άσκησης της γονικής μέριμνας;

Η άσκηση της γονικής μέριμνας και από τους δύο γονείς δεν παύει μετά τον χωρισμό, τη λύση, την παύση των αστικών συνεπειών, την ακύρωση και την ακυρότητα του γάμου.

Η συνήθης μορφή επιμέλειας, με την οποία διασφαλίζεται η από κοινού ανατροφή των τέκνων, είναι η άσκηση της επιμέλειας από κοινού, η οποία συνεπάγεται την από κοινού άσκηση της γονικής μέριμνας και από τους δύο γονείς.

Οι αποφάσεις που έχουν μεγαλύτερη βαρύτητα για τα τέκνα και αφορούν την εκπαίδευση, την ανατροφή, την υγεία και την επιλογή της συνήθους διαμονής του τέκνου λαμβάνονται με κοινή συμφωνία μεταξύ των γονέων, αφού ληφθούν υπόψη οι ικανότητές του, οι φυσικές του κλίσεις και οι προσδοκίες του· αντιθέτως, για τα θέματα που άπτονται της συνήθους διαχείρισης, οι γονείς μπορούν να ασκούν χωριστά τη γονική μέριμνα (άρθρο 337ter του Αστικού Κώδικα).

Η επιμέλεια που ασκείται από κοινού δεν συνεπάγεται κατ' ανάγκη ότι το τέκνο μοιράζει εξίσου τον χρόνο του μεταξύ των γονέων. Κατά κανόνα, η απόφαση χωρισμού ή διαζυγίου καθορίζει το ποιος είναι ο συμβιών γονέας —δηλαδή, ο γονέας με τον οποίο διαμένει μόνιμα το τέκνο— και στη συνέχεια καθορίζονται οι προϋποθέσεις υπό τις οποίες ο μη συμβιών γονέας μπορεί να περνάει χρόνο με το τέκνο. Είναι επίσης πιθανό να διαμοιράζεται ισότιμα ο χρόνος που περνάει το τέκνο με κάθε γονέα, αν οι γονείς διαμένουν πλησίον ο ένας του άλλου και διάγουν παρόμοιο βίο, εφόσον η εν λόγω ρύθμιση δεν έχει δυσμενή αντίκτυπο στην κοινωνική ή σχολική ζωή των παιδιών.

Ωστόσο, αν η άσκηση της επιμέλειας από κοινού δεν εξυπηρετεί το βέλτιστο συμφέρον του τέκνου, ο δικαστής μπορεί να απονεμίσει αποκλειστική επιμέλεια στον έναν γονέα, με αιτιολογημένη του απόφαση (άρθρο 337quater του Αστικού Κώδικα).

Συνηθέστερα απονέμεται αποκλειστική επιμέλεια αν:

1. ένας από τους γονείς θέσει σε κίνδυνο τη σωματική και ψυχολογική ευημερία του παιδιού (βίαιος γονέας, γονέας με βεβαρημένο ποινικό μητρώο ή εθισμένος στα ναρκωτικά ή αλκοολικός)·
2. ο γονέας δεν μπορεί να στηρίξει ηθικά και υλικά το τέκνο ή το παραμελεί πλήρως·
3. ο ένας γονέας κακολογεί τον άλλον μπροστά στο τέκνο·
4. η εχθρότητα μεταξύ των γονέων είναι τόσο έντονη που θα μπορούσε να κλονίσει την ισορροπία και την

ψυχοσωματική ανάπτυξη του τέκνου.

Σε περίπτωση αποκλειστικής επιμέλειας, η γονική μέριμνα ασκείται αποκλειστικά από τον γονέα που έχει την επιμέλεια, ο οποίος πρέπει να συμμορφώνεται με τους όρους που καθορίζονται από το δικαστήριο. Ωστόσο, οι σημαντικότερες αποφάσεις για το παιδί πρέπει να λαμβάνονται και από τους δύο γονείς, εκτός εάν προβλέπεται διαφορετικά λόγω ιδιαίτερα σοβαρών περιστάσεων, για παράδειγμα βίαιης ή καταχρηστικής συμπεριφοράς (άρθρο 337quater του Αστικού Κώδικα).

Ο γονέας ο οποίος δεν ασκεί τη γονική μέριμνα έχει το δικαίωμα και το καθήκον να επιβλέπει την εκπαίδευση, την ανατροφή και τις συνθήκες διαβίωσης του τέκνου (τελευταία παράγραφος του άρθρου 316).

5 Εάν οι γονείς συνάψουν συμφωνία σχετικά με την άσκηση της γονικής μέριμνας, ποια τυπική διαδικασία πρέπει να ακολουθηθεί προκειμένου η εν λόγω συμφωνία να είναι νομικά δεσμευτική;

Η συμφωνία των γονέων για τον τρόπο άσκησης της γονικής μέριμνας μετά τον χωρισμό τους πρέπει να υποβληθεί στο κατά τόπον αρμόδιο δικαστήριο, το οποίο στη συνέχεια θα ελέγξει αν η συμφωνία διασφαλίζει τα δικαιώματα και την ευημερία των τέκνων και, αν πειστεί περί αυτού, θα εγκρίνει τη συμφωνία.

Εάν ένα έγγαμο ζευγάρι με ανήλικα τέκνα επιθυμεί να προχωρήσει σε χωρισμό ή διαζύγιο και έχει καταλήξει σε συμφωνία για την επιμέλεια των τέκνων και την άσκηση της γονικής μέριμνας, τότε οι γονείς μπορούν να επιλέξουν μια από τις παρακάτω λύσεις:

α) να υποβάλουν κοινή αίτηση στο δικαστήριο για να εγκριθεί η συμφωνία τους·

β) να προσφύγουν σε «διαπραγματεύσεις με νομική συνδρομή» (άρθρο 6 του νομοθετικού διατάγματος αριθ [132/2014](#)): η εν λόγω διαδικασία συνιστά συμφωνία μέσω της οποίας τα μέρη συμφωνούν να συνεργαστούν καλόπιστα και δίκαια για να διακανονίσουν φιλικά τη διαφορά σχετικά με τον χωρισμό τους και την επιμέλεια των τέκνων με τη συνδρομή ενός ή περισσότερων δικηγόρων.

Σε περίπτωση ανήλικων τέκνων (αλλά και ενήλικων τέκνων με ανικανότητα ή σοβαρή αναπηρία ή οικονομική εξάρτηση), η συμφωνία που έχει επιτευχθεί με διαπραγμάτευση με νομική συνδρομή πρέπει να διαβιβαστεί, εντός δέκα ημερών, στον εισαγγελέα του αρμόδιου δικαστηρίου, ο οποίος θα την εγκρίνει αν κρίνει ότι εξυπηρετεί το συμφέρον των τέκνων. Αν, όμως, ο εισαγγελέας κρίνει ότι η συμφωνία δεν εξυπηρετεί το βέλτιστο συμφέρον των τέκνων, θα τη διαβιβάσει εντός πέντε ημερών στον πρόεδρο του δικαστηρίου, ο οποίος θα ορίσει ημερομηνία για την εμφάνιση των μερών εντός των επόμενων τριάντα ημερών και θα ενεργήσει αμελλητί.

Μετά την έγκρισή της η συμφωνία καθίσταται δεσμευτική και αποκτά ίδια ισχύ με τις δικαστικές διαταγές που εκδίδονται σε περίπτωση χωρισμού ή διαζυγίου.

Εάν οι γονείς δεν είναι έγγαμοι, είναι δυνατή μόνο η πρώτη λύση (δηλαδή, η έγκριση συμφωνίας από το δικαστήριο).

6 Εάν οι γονείς δεν είναι σε θέση να καταλήξουν σε συμφωνία για το θέμα της γονικής μέριμνας, ποιοι εναλλακτικοί τρόποι επίλυσης της διαφοράς προβλέπονται, εκτός από την προσφυγή στη δικαιοσύνη;

Για την επίλυση των ζητημάτων που αφορούν την άσκηση της γονικής μέριμνας οι γονείς μπορούν να προσφύγουν σε οικογενειακό διαμεσολαβητή. Σκοπός της διαμεσολάβησης δεν είναι η επίτευξη συμφιλίωσης του ζευγαριού, αλλά η επίτευξη αμοιβαίας συμφωνίας για τους όρους άσκησης της γονικής μέριμνας και, ως εκ τούτου, η αποτροπή και η ελάττωση κάθε είδους συγκρούσεων. Ωστόσο, οι λύσεις που επιτυγχάνονται από κοινού πρέπει να υποβάλλονται στο δικαστήριο, το οποίο θα κρίνει αν εξυπηρετούν τα συμφέροντα του τέκνου.

Εάν η διαφορά εξακολουθεί να υφίσταται, πρέπει να εισαχθεί ενώπιον του δικαστηρίου το οποίο είναι αρμόδιο για τη δίκη χωρισμού, διαζυγίου και επιμέλειας του τέκνου.

7 Εάν οι γονείς προσφύγουν στη δικαιοσύνη, ποια ζητήματα που αφορούν το τέκνο μπορεί να ρυθμίσει ο δικαστής;

Δύο σενάρια είναι πιθανά.

α) Εάν οι γονείς διαφωνούν σε ιδιαίτερα σημαντικά ζητήματα, μπορούν να φέρουν τη διαφορά ενώπιον του δικαστηρίου. Σ' αυτή την περίπτωση, το δικαστήριο προτείνει αρχικά τις πλέον συμφέρουσες λύσεις για το τέκνο και την οικογενειακή μονάδα. Εάν η διαφορά εξακολουθεί να υφίσταται, το δικαστήριο απονέμει την εξουσία απόφασης για το συγκεκριμένο ζήτημα στον γονέα που κρίνει πιθανότερο ότι θα φροντίσει τα συμφέροντα του τέκνου.

β) Οι γονείς μπορούν να ασκήσουν αγωγή ενώπιον του δικαστηρίου για την έκδοση απόφασης η οποία θα ρυθμίζει την επιμέλεια και τη διαμονή των τέκνων (κατά κανόνα σε περίπτωση χωρισμού των γονέων). Σ' αυτή την περίπτωση, το δικαστήριο αποφασίζει για:

- την επιμέλεια των τέκνων, επιλέγοντας αρχικά τη λύση της άσκησης της επιμέλειας από κοινού (δηλαδή και από τους δύο γονείς),
- τον χρόνο και τους όρους συνοίκησης με κάθε γονέα,
- το ποσό της διατροφής που παρέχεται στα τέκνα και εν γένει τη συνεισφορά κάθε γονέα στα έξοδα για τη φροντίδα, την εκπαίδευση και την ανατροφή των τέκνων.

Επειδή οι πιο σημαντικές αποφάσεις πρέπει να λαμβάνονται με κοινή συμφωνία ακόμη κι όταν οι γονείς έχουν χωρίσει ή βρίσκονται σε διάσταση, αν οι γονείς διαφωνούν για ένα επιμέρους ζήτημα, μπορούν να φέρουν τη διαφορά ενώπιον δικαστηρίου, όπως εξηγήθηκε στο στοιχείο α).

8 Εάν το δικαστήριο αναθέσει την επιμέλεια του τέκνου αποκλειστικά σε έναν γονέα, αυτό σημαίνει ότι ο εν λόγω γονέας μπορεί να αποφασίζει για οτιδήποτε αφορά το τέκνο χωρίς προηγουμένως να συμβουλευτεί τον άλλο γονέα;

Ο γονέας στον οποίο έχει απονεμηθεί η αποκλειστική επιμέλεια των παιδιών ασκεί αποκλειστικά τη γονική μέριμνα, εκτός αν διατάξει διαφορετικά το δικαστήριο. Ο εν λόγω γονέας μπορεί ιδίως να λαμβάνει επίσης ανεξάρτητα αποφάσεις οι οποίες δεν άπτονται της συνήθους διαχείρισης.

Ωστόσο, ακόμη κι όταν έχει απονεμηθεί αποκλειστική επιμέλεια σε έναν γονέα, οι αποφάσεις που εξυπηρετούν το βέλτιστο συμφέρον των τέκνων (όσες αφορούν την εκπαίδευση, την ανατροφή και την υγεία) πρέπει να λαμβάνονται και από τους δύο γονείς, εκτός αν ορίζει διαφορετικά η απόφαση για την επιμέλεια.

Γενικά, οι δικαστές κρίνουν ότι η συμφωνία του γονέα ο οποίος δεν ασκεί την επιμέλεια δεν είναι αναγκαία όταν ο εν λόγω γονέας είναι απών, αδιάφορος, μη προσβάσιμος ή έχει συμπεριφερθεί βίαια, κακοποιητικά ή με επιβλαβή τρόπο στο παρελθόν.

Ο γονέας που δεν ασκεί την επιμέλεια των τέκνων έχει το δικαίωμα και το καθήκον να επιτηρεί την εκπαίδευση, την ανατροφή και τις συνθήκες διαβίωσής τους και μπορεί να προσφύγει στο δικαστήριο, αν κρίνει ότι οι αποφάσεις που έχουν ληφθεί αντίκεινται στα συμφέροντα των τέκνων.

9 Εάν το δικαστήριο αποφασίσει ότι οι γονείς ασκούν από κοινού την επιμέλεια του τέκνου, τι σημαίνει αυτό πρακτικά;

Εάν απονεμηθεί επιμέλεια από κοινού, η γονική μέριμνα ασκείται και από τους δύο γονείς, οι οποίοι πρέπει να συμφωνήσουν για την κατεύθυνση της ζωής των τέκνων και να λαμβάνουν αποφάσεις από κοινού ως προς την εκπαίδευση, την ανατροφή, την υγεία και την επιλογή τόπου συνήθους διαμονής των τέκνων, διασφαλίζοντας ότι οι εν λόγω αποφάσεις εξυπηρετούν το βέλτιστο συμφέρον των τέκνων. Μόνον ως προς τις αποφάσεις για τα συνήθη ζητήματα διαχείρισης, κατά κανόνα κάθε γονέας ασκεί τη γονική μέριμνα χωριστά για τα διαστήματα που τα τέκνα συνοικούν μαζί του.

10 Ποιο είναι το αρμόδιο δικαστήριο (ή άλλη αρχή) στο οποίο κατατίθεται η αγωγή για την άσκηση της γονικής μέριμνας; Ποιες είναι οι τυπικές διαδικασίες και ποια έγγραφα πρέπει να συνοδεύουν το αίτημα;

Το τακτικό δικαστήριο (Tribunale ordinario) είναι αρμόδιο για όλες τις διαδικασίες που αφορούν την επιμέλεια των τέκνων και κάθε συναφές ζήτημα που αφορά τη γονική μέριμνα.

Εάν η διαφορά αφορά την ανάκληση ή τον περιορισμό της γονικής μέριμνας ή την αποκατάσταση της γονικής μέριμνας, χωρίς να τίθενται άλλα ζητήματα που αφορούν την επιμέλεια των τέκνων, αρμόδιο δικαστήριο είναι το δικαστήριο ανηλίκων (Tribunale per i minorenni).

11 Ποια διαδικασία ακολουθείται στην περίπτωση αυτή; Υπάρχει διαδικασία κατεπείγοντος;

Εάν το θέμα της επιμέλειας και της άσκησης της γονικής μέριμνας των τέκνων που έχουν γεννηθεί εντός γάμου εμπίπτει στο πλαίσιο της διαφοράς χωρισμού ή διαζυγίου, τηρείται η διαδικασία που προσδιορίζεται στην ενότητα [Διαζύγιο και δικαστικός χωρισμός](#).

Τα μέτρα που αφορούν την επιμέλεια και την άσκηση γονικής μέριμνας για τέκνα γεννημένα εκτός γάμου διατάσσονται από το δικαστήριο, κατά περίπτωση, αφού συγκεντρωθούν συνοπτικές πληροφορίες και αφού διατυπώσουν τις απόψεις τους ο εισαγγελέας και οι γονείς.

Τυχόν προσωρινά και επείγοντα μέτρα που κρίνονται κατάλληλα, τα οποία μπορούν να ανακληθούν ή να τροποποιηθούν κατά τη διάρκεια της διαδικασίας, εκδίδονται αμέσως και πρέπει να ληφθούν υπόψη στην οριστική απόφαση.

Όπως σε κάθε άλλη διαδικασία η οποία αφορά παιδιά, το παιδί εξετάζεται από τον δικαστή αν έχει συμπληρώσει τουλάχιστον το δωδέκατο έτος της ηλικίας του ή πάντως αν έχει την ικανότητα διάκρισης.

12 Μπορώ να τύχω νομικής συνδρομής για την κάλυψη των εξόδων της διαδικασίας;

Μπορεί να ληφθεί νομική συνδρομή για την κάλυψη του κόστους της νόμιμης υπεράσπισης σε δίκη χωρισμού, διαζυγίου και επιμέλειας τέκνων ή σε δίκη για τον περιορισμό ή την αφαίρεση της γονικής μέριμνας.

13 Είναι δυνατή η άσκηση ένδικου μέσου κατά απόφασης για τη γονική μέριμνα;

Ένδικα μέσα κατά προδικαστικών, προσωρινών και επειγουσών αποφάσεων σχετικά με τη γονική μέριμνα μπορούν να ασκηθούν ενώπιον του Εφετείου (Corte d'Appello — δευτεροβάθμιο δικαστήριο), ενώπιον του οποίου μπορούν να ασκηθούν ένδικα μέσα κατά των οριστικών αποφάσεων των δικαστηρίων.

14 Σε ορισμένες περιπτώσεις, ενδέχεται να απαιτηθεί προσφυγή σε δικαστήριο ή άλλη αρχή για την εκτέλεση απόφασης σχετικής με τη γονική μέριμνα. Ποια διαδικασία εφαρμόζεται στις περιπτώσεις αυτές;

Οι δικαστικές αποφάσεις για τη γονική μέριμνα είναι εκτελεστοί τίτλοι.

15 Τι πρέπει να πράξω για να επιτύχω την αναγνώριση και εκτέλεση σε αυτό το κράτος μέλος απόφασης γονικής μέριμνας που εκδόθηκε από

δικαστήριο άλλου κράτους μέλους;

Οι αποφάσεις για τη γονική μέριμνα οι οποίες έχουν εκδοθεί από δικαστήριο άλλου κράτους μέλους αναγνωρίζονται αυτοδικαίως. Ωστόσο, δυνάμει του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2201/2003 της 27ης Νοεμβρίου 2003 και του κανονισμού (ΕΕ) 2019/1111 της 25ης Ιουνίου 2019, κάθε ενδιαφερόμενο μέρος μπορεί να υποβάλει αίτηση για την έκδοση απόφασης περί αναγνώρισης ή μη αναγνώρισης απόφασης.

Για την εκτέλεση αποφάσεων που υπόκεινται στο καθεστώς ελεύθερης κυκλοφορίας που προβλέπεται στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 2201/2003 της 27ης Νοεμβρίου 2003, οι οποίες εκδίδονται σε διαδικασίες που κινήθηκαν πριν από την 1η Αυγούστου 2022, ο ενδιαφερόμενος πρέπει να υποβάλει αίτηση κήρυξης εκτελεστότητας στο κατά τόπον αρμόδιο εφετείο. Αφού κηρυχθεί εκτελεστή, η απόφαση εκτελείται με τους ίδιους όρους που θα ίσχυαν αν είχε εκδοθεί στο εν λόγω κράτος μέλος.

Ο διάδικος πρέπει να ζητήσει την εκτέλεση των αποφάσεων που εκδόθηκαν σε διαδικασίες που κινήθηκαν από την 1η Αυγούστου 2022, με αίτηση προς το κατά τόπον αρμόδιο δικαστήριο.

16 Σε ποιο δικαστήριο αυτού του κράτους μέλους πρέπει να προσφύγω κατά της αναγνώρισης απόφασης γονικής μέριμνας που εκδόθηκε από δικαστήριο άλλου κράτους μέλους; Ποια διαδικασία ακολουθείται σε αυτή την περίπτωση;

Οι αιτήσεις άρνησης αναγνώρισης αποφάσεων πρέπει να υποβάλλονται στο εφετείο του τόπου εκτέλεσης. Η διαδικασία έχει τη μορφή απλουστευμένης διαδικασίας αμφισβητούμενης δικαιοδοσίας και περατώνεται με την έκδοση απόφασης κατά της οποίας μπορεί να ασκηθεί αναίρεση.

17 Ποιο είναι το εφαρμοστέο δίκαιο στις διαδικασίες γονικής μέριμνας όταν το παιδί ή οι γονείς δεν διαμένουν σε αυτό το κράτος μέλος ή έχουν διαφορετικές ιθαγένειες;

Η Ιταλία έχει επικυρώσει τη σύμβαση της Χάγης του 1996 και, επομένως, εφαρμόζονται οι διατάξεις της εν λόγω σύμβασης. Συνεπώς, η ανάθεση και η άρση της γονικής μέριμνας, η άσκηση της και η ανάκληση ή ο περιορισμός της διέπονται από το δίκαιο του κράτους συνήθους διαμονής του τέκνου.

Αυτή η ιστοσελίδα είναι μέρος του ιστότοπου [Η Ευρώπη σου](#).

Θα μας βοηθούσαν πολύ [τα σχόλιά σας](#) σχετικά με τη χρησιμότητα των παρεχόμενων πληροφοριών.

■ Τελευταία επικαιροποίηση: 11/03/2026

Την έκδοση αυτής της σελίδας στην εθνική γλώσσα διαχειρίζεται ο αντίστοιχος αρμόδιος επαφής του ΕΔΔ. Οι μεταφράσεις έχουν γίνει από την αρμόδια υπηρεσία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Οι τυχόν αλλαγές που επιφέρει η αρμόδια εθνική αρχή στο πρωτότυπο ενδέχεται να μην έχουν περιληφθεί ακόμα στις μεταφράσεις. Η Επιτροπή και το Ευρωπαϊκό Δικαστικό Δίκτυο δεν αναλαμβάνουν καμία απολύτως ευθύνη όσον αφορά πληροφορίες ή δεδομένα που περιέχονται ή αναφέρονται στο παρόν έγγραφο. Βλ. την ανακοίνωση νομικού περιεχομένου για τους κανόνες πνευματικής ιδιοκτησίας που ισχύουν στο κράτος μέλος που είναι αρμόδιο για την παρούσα σελίδα